सा क्षिप्रमातिष्ठ गजं रथं वा न वाक्यमात्रेण वयं हि शक्याः । आशंस वा त्वं कृपणं वदन्ती सौवीरराजस्य पुनः प्रसादं । ५५५०

॥ द्रौपद्युवाच ॥ महाबला किन्त्विह दुर्ब्बलेव सौवीरराजस्य मताऽहमस्मि । नाहं प्रमाथादिह सम्प्रतीता सौवीरराजं कृपणं वदेयं ।

यस्या हि कृष्णौ पदवीश्चरेतां समास्थितावेकरथे समेतौ । इन्द्रोऽपि तां नापहरेत् कथञ्चिन्मनुष्यमात्रः कृपणः कुतोऽन्यः ।

यथा किरीटी परवीरघाती निघ्नन्नथस्था द्विषतां मनांसि । मदन्तरे वज्रजिनीं प्रवेष्टा कक्षं दहन्नग्निरिवोष्णगेषु ।

जनार्द्दनः सात्वतवृष्णिवीरो महेष्वासाः कैकेयाश्चापि सर्व्वे । एते हि सर्व्वे मम राजपुत्राः प्रहृष्टरूपाः पदवीश्चरेयुः ।

मौर्व्वीविसृष्टा स्तनयित्नुघोषा गाण्डीवमुक्तास्त्वतिवेगवन्तः । हस्तं समाहत्य धनञ्जयस्य भीमाः शब्दं घोरतरं नदन्ति । ५५५५

गाण्डीवमुक्तांश्च महाशरौघान् पतङ्गसंघानिव शीघ्रवेगान् । यदा द्रक्ष्यस्यर्जुनं वीर्य्यशालिनं तदा स्वबुद्धिं प्रति निन्दिताऽसि ।

सशङ्खघोषः सतलत्रघोषो गाण्डीवधन्वा मुहुरुद्वहंश्च । यदा शरानर्पयिता तवोरसि तदा मनस्ते किमिवाभविष्यत् ।

गदाहस्तं भीममभिद्रवन्तं माद्रीपुत्रौ सम्पतन्तौ दिशश्च । अमर्षजं क्रोधविषं वमन्तौ दृष्ट्वा चिरं तापमुपैष्यसेऽधम ।

यथाचाहं नातिचरे कथञ्चित् पतीन्महार्हान्मनसाऽपि जातु । तेनाद्य सत्येन वशीकृतं त्वां द्रष्टास्मि पार्थैः परिकृष्यमाणं ।

न सम्भ्रमं गन्तुमहं हि शक्ष्ये त्वया नृशंसेन विकृष्यमाणा । समागताऽहं हि कुरुप्रवीरैः पुनर्व्वनं काम्यकमागताऽस्मि । ५५६०

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ सा ताननुप्रेक्ष्य विशालनेत्रा जिघृक्षमाणा न च भर्त्सयन्ती । प्रोवाच मा मा स्पृशतेति भीता धौम्यं प्रचुक्रोश पुरोहितं सा ॥

जग्राह तामुत्तरवस्त्रदेशे जयद्रथस्तं समवाक्षिपत् सा । तया समाक्षिप्ततनुः स पापः पपात शाखेव निकृत्तमूलः ।

प्रगृह्यमाणा तु महाजवेन मुहुर्व्विनिश्वस्य च राजपुत्री । सा कृष्यमाणा रथमारुरोह धौम्यस्य पादावभिवाद्य कृष्णा ।

॥ धौम्य उवाच ॥ नेयं शक्या त्वया नेतुमविजित्य महारथान् । धर्म्मं क्षत्रस्य पौराणमवेक्षस्व जयद्रथ ।

क्षुद्रं कृत्वा फलं पापं त्वं प्राप्स्यसि न संशयः । आसाद्य पाण्डवान् वीरान् धर्म्मराजपुरोगमान् । ५५६५

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ इत्युक्त्वा ह्रियमाणां तां राजपुत्रीं यशस्विनीं । अन्वगच्छत्तदा धौम्यः पदातिगणमध्यगः ।

इति श्रीमहाभारते आरण्यपर्व्वणि द्रौपदीहरणपर्व्वणि द्रौपदीहरणे सप्तषष्ट्यधिकद्विशततोऽध्यायः ॥ २६७ ॥

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ ततो दिशः सम्प्रविहृत्य पार्थो मृगान् वराहान् महिषांश्च हत्वा । धनुर्धराः श्रेष्ठतमाः पृथिव्यां पृथक् चरन्तः सहिता बभूवुः ।

ततो मृगव्यालगणानुकीर्णं महावनं तद्विहगोपघुष्टं । भ्रातॄंश्च तानभ्यवदद्युधिष्ठिरः श्रुत्वा गिरो व्याहरतां मृगाणां ।

आदित्यदीप्तां दिशमभ्युपेत्य मृगा द्विजाः क्रूरमिमे वदन्ति । आयासमुग्रं प्रतिवेदयन्तो महावनं शत्रुभिर्व्वाध्यमानं ।

क्षिप्रं निवर्त्तध्वमलं मृगैर्नो मनो हि मे दूयति दह्यते च । बुद्धिं समाच्छाद्य च मे समन्युरुद्धूयते प्राणपतिः शरीरे । ५५७०

सरः सुपर्णेन हृतोरगं यथा राष्ट्रं यथाऽराजकमात्तलक्ष्मि । एवंविधं मे प्रतिभाति काम्यकं शौण्डैर्यथा पीतरसश्च कुम्भः ।

ते सैन्धवैरत्यनिलायवेगैर्म्महाजवैर्व्वाजिभिरुह्यमानाः । युक्तैर्वृहद्भिः सुरथैर्नृवीरास्तदाश्रमायाभिमुखा बभूवुः ।

तेषान्तु गोमायुरनल्पघोषो निवर्त्ततां वाममुपेत्य पार्श्वं । प्रव्याहरत्तत् प्रविमृश्य राजा प्रोवाच भीमञ्च धनञ्जयञ्च ।

यथा वदत्येष विहीनयोनिः शालावृको वा समुपेत्य पार्श्वं । सुव्यक्तमस्मानवमन्य पापैः कृतोऽभिमर्द्दः कुरुभिः प्रसह्य ।